

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 11C/55/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111223966
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kumová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3111223966.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, samosudkyňou JUDr. Vierou Kumovou, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO 36 234 176 proti odporcovi S. D., štátnemu občanovi X. republiky, toho času na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou P. U. F., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu S. o zaplatenie 60,92 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 60,92 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 60,92 Eur od 02.02.2010 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

O náhrade trov konania sa rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa pôvodne podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatenia sumy 152,37 Eur , 12,19 Eur ako zmluvnej pokuty spolu s 0,024 % denným úrokom z omeškania zo sumy 152,37 Eur od 02.02.2010 do zaplatenia, to všetko titulom N. o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2009. Uviedol, že na základe uvedenej zmluvy o úvere poskytol odporcovi čiastku 448,- Eur, na základe čoho sa odporca zaviazal uvedený úver splatiť navrhovateľovi v 10 mesačných splátkach po 50,79 Eur, teda spolu 507,90 Eur. Nakoľko odporca nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok vyčíslil mu zmluvnú pokutu vo výške 12,19 Eur. Odporca od spísania zmluvy zaplatil len 382,91 Eur.

Odporca sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava a súdu sa vykonaným šetrením nepodarilo zistiť miesto jeho súčasného pobytu. Z tohto dôvodu bola odporcovi pre toto konania za účelom ochrany jeho práv a záujmov ustanovená rozhodnutím súdu opatrovníčka.

Rozsudkom č.k. 11C/55/2012-48 zo dňa 11.01.2013 súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 91,45 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 91,45 Eur od 02.02.2010 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 12,19 Eur a náhradu trov konania vo výške 4,29 Eur, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V ostatnej časti sa návrh zamietol. Vychádzal zo zistenia, že dňa 01.04.2009 uzavrel úverovú zmluvu číslo 3904002977 odporca ako dlžník s navrhovateľom ako veriteľom v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej mu bolo zo strany navrhovateľa poskytnutých 448,- Eur , s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %, ktorý úver sa odporca zaviazal navrhovateľovi splatiť v 10 mesačných splátkach po 50,79 Eur, čo úhrnom predstavuje čiastku 507,90 Eur s dátumom prvej splátky 01.05.2009. Z hlavy 6 § 3 úverových zmluvných podmienok navrhovateľa vyplýva, že strany si dojednali právo veriteľa vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania sa dlžníka s úhradou 2 splatných splátok úveru, alebo

jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. V § 6 tejto hlavy si ďalej strany pre prípad omeškania dlžníka s úhradou mesačných splátok dojednali povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by navrhovateľovi vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Zo splátkového kalendára odporcu vyplýva, že odporca uhradil doposiaľ navrhovateľovi len sumu 382,91 Eur. Poslednú peňažnú sumu uhradil odporca navrhovateľovi dňa 23.11.2009. Pri právnom posúdení veci súd vychádzal z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere zo dňa 01.04.2009. Touto právnou úpravou bol v rozhodnom čase zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 2 písm. b), § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom, podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 5, § 53 ods. 4/ písm. k/, § 53 ods. 8, § 545a veta prvá a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a podľa § 153 ods. 4 O.s.p. súd zisťoval, či predmetná zmluva o úvere neobsahovala neprijateľnú podmienku a či nie je v rozpore s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ predloženou zmluvou o úvere v konaní jednoznačne preukázal, že medzi ním ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 448 Eur a odporca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky navrhovateľovi vrátiť v 10 mesačných splátkach po 57,79 Eur, teda úhrnom 507,90 Eur, s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %. Túto súd považoval za neprímerane vysokú v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk zverejnených na internete ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré boli vo výške 11,4731 % ročne. Keďže úrok z úveru je vlastne cenou za poskytnutý úver, súd ho nemôže posudzovať ako neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 Občianskeho zákonníka, ale iba podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda či nie je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd považoval RPMN vo výške 32,1 % ročne, s priemernou hodnotou RPMN 49,23 % v rozpore s dobrými mravmi a priznal navrhovateľovi iba úrok vo výške 7,06 % ročne, tak ako bol poskytovaný bankami. Úrok vo výške 7,06 % ročne zo sumy 448,- Eur za obdobie 10 mesiacov predstavuje sumu 26,36 Eur. Teda odporca mal povinnosť zaplatiť úver vo výške spolu 490,82 Eur. Odporca zaplatil z dlhu sumu 474,36 Eur a zostal dlh vo výške 91,45 Eur. Odporca zastúpený opatrovníčkou nespochybnil nárok navrhovateľa právne relevantnými skutočnosťami, ani nepreukázal, že by si povinnosť voči navrhovateľovi v celom rozsahu splnil. Z týchto dôvodov súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi žalovanú sumu vo výške 91,45 Eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 12,19 Eur, ktorú považoval za primerane vysokú, celkom sumu vo výške 103,64 Eur, tak ako uviedol vo výroku rozsudku. V zostávajúcej časti súd návrh z vyššie uvedených dôvodov ako nedôvodný zamietol. Odporca sa tým, že neuhradil dlh v lehote dohodnutej splatnosti (01.10.2010) dostal do omeškania s plnením dlhu. Súd preto priznal navrhovateľovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj úrok z omeškania vo výške 0,024% denne (8,76% ročne), pričom výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, a to vo výške úroku 1,0% k tomu 8% bodov, čiže 9% ročne. Navrhovateľ si uplatnil menej a súd mu priznal úrok v ním uplatnenej výške. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ si uplatnil pohľadávku v sume 164,56 Eur a súd priznal 103,64 Eur, t.j. v 63% mal navrhovateľ úspech, v 37% neúspech pričom jeho neúspech je zároveň úspechom odporcu. Pomer úspechu a neúspechu je 26 % (63-37). Súd preto priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 26% zo sumy 16,50 Eur za zaplatený súdny poplatok z návrhu, a to v sume 4,29 Eur, ktoré bude odporca povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľa. Lehotu na splnenie povinnosti uloženú súdnym rozhodnutím určil súd podľa § 160 ods.1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 4Co/165/2013 - 61 zo dňa 17.12.2013 na odvolanie navrhovateľa vo výrokovej časti o zamietnutí návrhu v ostatnej časti rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku, ktorým bol v ostatnej časti návrh zamietnutý a vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že je predčasný a nepreskúmateľný záver súdu prvého stupňa, že ročná percentuálna miera nákladov vo výške 32,1 % s priemernou hodnotou RPMN 49,23 % je neprímerane vysoká v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk s tým, že s priemernými úrokovými mierami z úverov obchodných bánk možno porovnávať len dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 21% a výška ročnej percentuálnej miere nákladov sa vypočítava podľa vzorca uvedeného v prílohe zák. č. 258/2001 Z. z. v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy. Uložil súdu prvého stupňa dôsledne posudzovať dohodnutú úrokovú mieru a ročnú percentuálnu mieru nákladov v súvislosti s úverovým vzťahom a vzhľadom na spotrebiteľský charakter úveru posúdiť či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Až potom na základe vyhodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ust. § 132 O.s.p. bude možné

vyporiadať sa so všetkými skutočnosťami rozhodujúcimi pre právne posúdenie veci a potom znova rozhodnúť rozsudkom (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Pred zrušením rozsudku vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2009, všeobecnými zmluvnými úverovými podmienkami navrhovateľa, splátkovým kalendárom a prehľadom splátok, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, s priemernými úrokovými mierami v roku 2009 a zistil tento skutkový stav:

Z úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2009 súd zistil, že odporca ako dlžník uzatvoril uvedený deň s navrhovateľom ako veriteľom v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch úver, na základe ktorého mu bolo zo strany navrhovateľa poskytnutých 448,- Eur, s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, , priemernou hodnotou RPMN 49,23 %, ktorý úver sa odporca zaviazal navrhovateľovi splatiť v 10 mesačných splátkach po 50,79 Eur, čo úhrnom predstavuje čiastku 507,90 Eur s dátumom prvej splátky 1.5.2009. Z hlavy 6 § 3 úverových zmluvných podmienok navrhovateľa vyplýva, že strany si dojednali právo veriteľa vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania sa dlžníka s úhradou 2 splatných splátok úveru alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. V § 6 tejto hlavy si ďalej strany pre prípad omeškania dlžníka s úhradou mesačných splátok dojednali povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by navrhovateľovi vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Zo splátkového kalendára odporcu vyplýva, že odporca uhradil doposiaľ navrhovateľovi len sumu 382,91 Eur. Poslednú peňažnú sumu uhradil odporca navrhovateľovi dňa 23.11.2009.

Po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátení veci na ďalšie konanie súd vykonal ďalšieho dokazovania v intenciách nariadenia odvolacieho súdu oboznámením maximálnej výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

Pri právnom posúdení veci súd vychádzal z právnej úpravy účinnej v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere zo dňa 01.04.2009. Touto právnou úpravou bol v rozhodnom čase zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 4 uvedeného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatok, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ("neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia a alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 4), písm. k) občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Súd podľa citovaných ustanovení zisťoval, či predmetná zmluva o úvere neobsahovala neprijateľnú podmienku a či nie je v rozpore s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ predloženou zmluvou o úvere v konaní jednoznačne preukázal, že medzi ním ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 448,- Eur a odporca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky navrhovateľovi vrátiť v 10 mesačných splátkach po 50,79 Eur, teda úhrnom 507,90 Eur s), s ročnou úrokovou sadzbou 21 %, s ročnou percentuálnou mierou nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 32,1 %, priemernou hodnotou RPMN 49,23 %.

Aktuálnym predmetom konania bolo zaplatenie istiny a zostatku úroku z úveru vo výške 60,92 Eur, ako aj úrok z omeškania vo výške 0,024% denne z dlžnej sumy od 02.02.2010 do zaplatenia. Ako už bolo uvedené, úrok z omeškania bol uplatnený v súlade s občianskoprávnymi predpismi upravujúcimi omeškanie, ktoré je potrebné na daný prípad aplikovať z dôvodu spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu účastníkov konania, aj keď samotná úverová zmluva sa riadi ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide o úrok z úveru, ten, z hľadiska ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje cenu hlavného predmetu plnenia, kde súd takéto dojednanie neskúma, či ide neprijateľnú zmluvnú podmienku, alebo nie.

V čase uzavretia a plnenia zmluvy bola maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru regulovaná nariadením vlády č. 238/2008 Z.z., ktoré bolo v účinnosti od 01.07.2008 do 11.06.2010 a podľa ktorého maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzavretých od 16.02.2009 do 15.05.2009, ak išlo o úver do 50.000,- Sk bez zabezpečenia alebo lízingu so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola 68,98%. S ohľadom na skutočnosť, že odplata za úver v danom prípade nepresahovala maximálnu odplatu, súd nemohol dospieť k záveru, že dohoda o úroku z úveru je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, ak zákonodarca takúto výšku odplaty umožňoval.

Odporca zastúpený opatrovníčkou nespochybnil nárok navrhovateľa právne relevantnými skutočnosťami, ani nepreukázal, že by si povinnosť voči navrhovateľovi v celom rozsahu splnil. Z týchto dôvodov súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi i žalovanú sumu vo výške 60,92 Eur (zostatok žalovanej sumy o ktorej nebolo doteraz právoplatne rozhodnuté). Odporca sa tým, že neuhradil dlh v lehote dohodnutej splatnosti (01.10.2010) dostal do omeškania s plnením dlhu. Súd preto priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania vo výške 0,024% denne (8,76% ročne), pričom výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, a to vo výške úroku 1,0% k tomu 8% bodov, čiže 9% ročne. Navrhovateľ si uplatnil menej a súd mu priznal úrok v ním uplatnenej výške.

O náhrade trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 151 ods.3 O.s.p. do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Lehotu na splnenie povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím určil súd podľa § 160 ods.1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trenčín.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Pokiaľ si povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže sa oprávnený domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.